

Reminder. The Light of the South – expoziție foto / video a artistei Anca Pașa Deaconu

Muzeul „Ion Jalea”, Constanța

Vernisaj: 18 noiembrie 2023, ora 17.00

Artistă prolifică și de mare forță, exprimându-se în multiple medii, Anca Pașa Deaconu revine la Muzeul „Ion Jalea” din Constanța cu expoziția de fotografie și video intitulată *Reminder. The Light of the South*, după ce în luna februarie a acestui an, pentru a omagia 147 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși, prezentase, tot aici, lucrări de grafică, sub genericul *Semn. Simbol. Semnificație*.

Despre această expoziție, criticul și istoricul de artă Eduard Andrei declară: „Fotografiile și video-urile din actuala expoziție documentează o serie de performance-uri pe care artista le-a realizat, ca parte a cercetării sale doctorale la Universitatea de Arte București, în perioada 2019–2023, în mai multe spații: Muzeul de Artă Constanța, Teatrul Elpis, Cetatea Capidava, faleza plajei Reyna. Imaginile statice din fotografii sunt astfel completate de cele dinamice din film, formând un tot unitar și oferind vizitatorilor anvergura preocupărilor complexe și interdisciplinare ale artistei.

În creațiile Ancăi Pașa Deaconu se pot decela două surse majore:

Opera lui Brâncuși: simbolistica sferei, cu trimitere la Masa Tăcerii și motivul sărutului, sublimat pe grinda orizontală a Porții Sărutului ca sferă secționată median; siluetele elansate pe verticală ale protagonistelor din anumite secvențe de performance, întruchipând cele trei versiuni de Pasăre în spațiu (din bronz auriu polisat, din marmură albă și din marmură neagră), create de Brâncuși pentru Templul din Indore;

Mirajul luminii sudului – specifică spațiului dobrogean, mai ales Coastei de argint, și care în perioada interbelică a atras numeroși pictori, fenomen cunoscut sub numele de „Școala de la Balcic”. Așa se explică și titlul – *Reminder. The Light of the South* (Aducere aminte. Lumina Sudului) –, expoziția fiind dedicată Zilei Dobrogei (14 noiembrie). În acest sens, opțiunea artistei nu este întâmplătoare: Anca Pașa Deaconu, dobrogeancă prin naștere, a copilărit într-o zonă mirifică, pe malul Dunării, în apropiere de Cetatea Capidava, a cărei amintire i-a rămas adânc întipărită în memorie, marcându-i ulterior creația.

Pe lângă aceste surse, lucrările artistei încorporează straturi de semnificații care coboară în timp la vechile religii și mitologii (cultul Soarelui venerat în Egiptul antic; motivul cariatidelor din arhitectura Greciei antice; ovoidul – cu trimitere la Geneză, la începuturile Lumii; „pasărea de foc” / pasărea Phoenix, asociată nașterii și morții, ca limite biologice) sau trimit la basmul popular (merele de aur, pasărea măiastră).

Combinând aceste referințe vizuale și conceptuale, Anca Pașa Deaconu reușește să creeze o cosmogonie proprie, în care sfera devine, pe rând, Luna albă, Luna Neagră și Marea Oglindă / Aura / Soarele de aur.

Contrastul dramatic dintre alb și negru prezintă conotații legate de dihotomii: ziua și noaptea, lumina și întunericul, binele și răul. La acestea se adaugă auriul, ca simbol al spiritualității și lumii divine (asemenea fondului de aur din icoanele și mozaicurile bizantine).

Nu în ultimul rând, artista este preocupată de conceptul de dualitate (dublu, alter ego, personalități opuse, relația conștient / inconștient / subconștient), transpus în mai multe perechi de gemene, ca protagoniste ale performance-urilor. Acestea sunt surprinse în diverse ipostaze, atent scenografiate, drapate în alb, negru și auriu, pentru ca în final (seria de fotografii *Reminder. The Light of the South* și performance-ul *Față în față. Luna albă*, ambele din 2023), cele patru personaje feminine să apară doar în alb, celebrând victoria binelui, triumful luminii.

Lelia Rus Pîrvan, directorul muzeului a declarat: „Expoziția de față se alătură unei suite de expoziții și manifestări destinate unui public divers, prin care Muzeul de Artă Constanța sărbătorește și anul acesta Ziua Dobrogei. Deși primul gând despre Dobrogea este acela că a reprezentat mereu un model de armonie socială și toleranță, un simbol pentru multi-culturalitate, nimic mai adevărat, ea se dovedește a fi chiar mai mult decât atât. Dobrogea este o zonă a țării care a influențat decisiv creația unui Petrașcu, Tonitza, Ștefan Dimitrescu, Șirato, Dărăscu, Theodorescu- Sion.

Aproape întreg tineretul nostru plastic și toți maestrul noștri încercați au cules de aici scilipiri de azur și melodii coloristice cum rar se întâlnesc. Simfoniile acestea colorate, care evocă într-o nemaipomenită diversiune atâtea frumuseți neștiute vor alcătui cândva cel mai prețios și instructiv muzeu al artei românești din vremea noastră; scria Emanoil Bucuța în 1930.

Muzeul de Artă din Constanța adăpostește multe din lucrările acestora, lucrări de mare importanță pentru patrimoniul cultural național și care ne prezintă farmecul acestor ținuturi. Expoziția de față are scopul de a ne aduce în prezent, cu mijloace contemporane, acea frumusețe a Dobrogei la care artistul va fi mereu conectat, deoarece atât pentru el, cât și pentru privitor, sudul a fost și va fi legat incontestabil de ideea de lumină și culoare.”

Expoziția intitulată *Reminder. The Light of the South* poate fi vizitată la Muzeul „Ion Jalea” până pe data de 28 decembrie 2023.

MUZEUL DE ARTĂ CONSTANȚA



REMINDER

THE LIGHT OF THE SOUTH

expoziție foto/video



ANCA PAȘA DEACONU

Curator: lect. univ. dr. Lelia Rus-Pîrvan
Critic și istoric de artă: dr. Eduard Andrei

Cu participarea prof. univ. dr. Unda Popp

Muzeul de sculptură "Ion Jalea"
Str. Arhiepiscopiei, nr. 26, Constanța

Vernisaj: Sâmbătă, 18 noiembrie 2023, ora 17.00

Perioada: 14 Noiembrie-28 Decembrie

